

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

N U T A R I M A S

**DĖL KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS GINKLUOTŲ KONFLIKTŲ IR KITŲ
EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ATVEJ AIS PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2006 m. balandžio 13 d. Nr. X-557

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo (Žin., 1997, Nr. [2-16](#)) 5 straipsniu, n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Kultūros paveldo apsaugos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais programą (pridedama).

2 straipsnis.

Pasiūlyti Vyriausybei iki 2006 m. liepos 1 d. parengti ir patvirtinti Kultūros paveldo apsaugos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais programos įgyvendinimo priemonių planą ir organizuoti jo vykdymą.

LAIKINAI EINANTIS
SEIMO PIRMININKO PAREIGAS

VYDAS GEDVILAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2006 m. balandžio 13 d.
nutarimu Nr. X-557

KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS GINKLUOTŲ KONFLIKTŲ IR KITŲ EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ ATVEJAIŠ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kultūros paveldo apsaugos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais programoje (toliau – Programa) numatyta esama būklė, Programos tikslai ir uždaviniai, uždavinių įgyvendinimo rezultatų vertinimo kriterijai, Programos įgyvendinimas ir finansavimas bei įgyvendinimo rezultatai.

2. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. [115-3230](#)), Karo padėties įstatyme (Žin., 2000, Nr. [52-1482](#)), Ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatyme (Žin., 2000, Nr. [64-1927](#)), UNESCO kultūros vertybių apsaugos ginkluoto konflikto metu konvencijoje (Žin., 1998, Nr. [102-2806](#)) (toliau – Konvencija) ir šios Konvencijos Antrajame protokole (Žin., 2002, Nr. [13-478](#)) (toliau – Antrasis protokolas) vartojamas sąvokas.

II. ESAMA BŪKLĖ

3. 1992 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija, Lietuvos Respublikos Seimas 1998 m. kovo 17 d. įstatymu Nr. VIII-664 „Dėl 1954 metų UNESCO kultūros vertybių apsaugos ginkluoto konflikto metu konvencijos ir jos Protokolo ratifikavimo“ (Žin., 1998, Nr. [102-2804](#)) ratifikavo Konvenciją, o 2001 m. lapkričio 13 d. įstatymu Nr. IX-594 „Dėl 1954 metų Hagos konvencijos dėl kultūros vertybių apsaugos ginkluoto konflikto metu 1999 metų Antrojo protokolo ratifikavimo“ (Žin., 2002, Nr. [13-462](#)) – šios Konvencijos Antrąjį protokolą. Vienas esminių Konvencijos ir Antrojo protokolo principų yra šalių įsipareigojimas taikos metu pasirengti, kad būtų užtikrinta kultūros vertybių apsauga nuo galimų ginkluoto konflikto padarinių. Lietuvos Respublikoje nėra priimta teisės aktų, reglamentuojančių specialiųjų tarnybų veiksmus saugant kultūros paveldą ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais. Programos priemonių įgyvendinimas užtikrins Konvencijos ir Antrojo protokolo nuostatų įgyvendinimą ir geresnę kultūros paveldo apsaugą Lietuvos Respublikos teritorijoje.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Programos tikslas – išsaugoti nacionalinės reikšmės šalies kultūros paveldą ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais.

5. Programos tikslui įgyvendinti nustatomi šie uždaviniai:

5.1. sudaryti išskirtinę kultūrinę vertę turinčių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų sąrašą (toliau – Objektų sąrašas);

5.2. visuose muziejuose, bibliotekose, archyvuose ir kulto pastatuose sudaryti išskirtinę etninę, istorinę, estetinę ar mokslinę vertę turinčių kilnojamųjų kultūros vertybių sąrašus (toliau – Vertybių sąrašai);

5.3. parengti Objektų sąrašė esančių objektų ženklavimo Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu taisykles;

5.4. parengti instrukciją, kuria vadovaudamasi ginkluotosios pajėgos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atveju galėtų dalyvauti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų išsaugojimo darbuose;

5.5. parengti kilnojamųjų kultūros vertybių, esančių muziejuose, bibliotekose, archyvuose ir

kulto pastatuose, apsaugos ir evakuacijos instrukciją;

5.6. į Objektų sąrašą įtrauktuose muziejuose, bibliotekose ir archyvuose įrengti specialias patalpas į Vertybių sąrašus įtrauktų kultūros vertybių apsaugai ekstremalių situacijų atvejais;

5.7. paženklinti Objektų sąrašė esančius objektus (išskyrus archeologines vietas) Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu;

5.8. naujas ir atnaujinamas topografinių žemėlapių duomenų bazes papildyti duomenimis apie Objektų sąrašė esančių objektų padėtį ir krašto apsaugos sistemos tikslams leidžiamuose naujuose žemėlapiuose pavaizduoti šiuos objektus. Papildyti sutartinius ženklus nauju ženklu – Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu;

5.9. organizuoti asmenų, dirbančių kultūros paveldo srityje, specialiųjų tarnybų pareigūnų, ginkluotųjų pajėgų atstovų, švietimo sistemos ir kitų institucijų darbuotojų mokymo kursus apie kultūros paveldo išsaugojimą ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais;

5.10. parengti tranzitinio, karinio ir pramoninio transporto su pavojingais krovniais vykimo, aplenkiant Objektų sąrašė esančius objektus, maršrutus.

IV. PROGRAMOS UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ VERTINIMO KRITERIJAI

6. Šios Programos įgyvendinimo veiksmingumas vertinamas pagal:

6.1. parengtų Programoje numatytų teisės aktų skaičių;

6.2. Objektų sąrašė esančių objektų, paženklintų Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu, skaičių;

6.3. muziejams, bibliotekoms, archyvams ir kulto pastatams parengtų Vertybių sąrašų skaičių;

6.4. muziejų, bibliotekų ir archyvų įsirengtų specialių patalpų, skirtų į Vertybių sąrašus įtrauktų kultūros vertybių apsaugai ekstremalių situacijų atvejais, skaičių;

6.5. Objektų sąrašė esančių objektų, turinčių nustatytus jų padėties duomenis ir pavaizduotų leidžiamuose naujuose žemėlapiuose, skaičių;

6.6. surengtų seminarų ir mokymų ginkluotųjų pajėgų atstovams, specialiųjų tarnybų bei paveldosaugos darbuotojams ir kitiems asmenims skaičių ir pagal tai, kiek asmenų juose dalyvavo;

6.7. parengtų tranzitinio, karinio ir pramoninio transporto su pavojingais krovniais vykimo, aplenkiant Objektų sąrašė esančius objektus, maršrutų skaičių.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

7. Vyriausybė tvirtina Kultūros paveldo apsaugos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais programos įgyvendinimo priemonių planą.

8. Atsakingos už Programos priemonių vykdymą institucijos kasmet teikia Kultūros ministerijai informaciją apie Programos priemonių įgyvendinimą. Kultūros ministerija kasmet informuoja Vyriausybę apie Programos įgyvendinimo eigą ir rezultatus.

9. Programos įgyvendinimo terminas – 2006-2010 m.

10. Šios programos priemonės finansuojamos iš valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, dalyvaujančioms įgyvendinant Programą, skirtų bendrųjų asignavimų. Programai įgyvendinti taip pat gali būti naudojamos kitos lėšos, gautos iš tarptautinių fondų bei organizacijų, Lietuvos ir užsienio valstybių bei tarptautinių organizacijų bendrų programų lėšų, juridinių ir fizinių asmenų lėšų.

VI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

11. Įgyvendinus Programos uždavinius, bus pasiekti šie rezultatai:

11.1. sudarytas Objektų sąrašas, kuriuo bus remiamasi organizuojant ir įgyvendinant tolesnį pasirengimą kultūros paveldo išsaugojimo darbams galimų ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių

situacijų atvejais;

11.2. parengtos Objektų sąrašė esančių objektų ženklavimo Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu taisyklės;

11.3. parengta kilnojamųjų kultūros vertybių, esančių muziejuose, bibliotekose, archyvuose ir kulto pastatuose, apsaugos ir evakuacijos instrukcija;

11.4. parengta instrukcija, kuria vadovaudamasi ginkluotosios pajėgos ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais galėtų dalyvauti nekilnojamojo kultūros paveldo objektų išsaugojimo darbuose;

11.5. visuose muziejuose, bibliotekose, archyvuose ir kulto pastatuose sudaryti Vertybių sąrašai;

11.6. į Objektų sąrašą įtrauktuose muziejuose, bibliotekose ir archyvuose įrengtos specialios patalpos į Vertybių sąrašus įtrauktų kultūros vertybių apsaugai ginkluotų konfliktų ir ekstremalių situacijų atvejais;

11.7. visi Objektų sąrašė esantys objektai (išskyrus archeologines vietas) paženklinti Konvencijos skiriamuoju simboliu, laikantis kultūros ministro įsakymu patvirtintų Kultūros paveldo objektų ženklavimo Konvencijos skiriamuoju simboliu taisyklių reikalavimų;

11.8. naujos ir atnaujinamos topografinių žemėlapių duomenų bazės papildytos duomenimis apie Objektų sąrašė esančių objektų padėtį ir šie objektai pavaizduoti krašto apsaugos sistemos tikslams leidžiamuose naujuose žemėlapiuose. Sutartiniai ženklai papildyti nauju ženklu – Konvencijos numatytu skiriamuoju simboliu;

11.9. ginkluotųjų pajėgų bei specialiųjų tarnybų atstovams, švietimo sistemos darbuotojams, apskričių viršininkų administracijų ir savivaldybių administracijų atstovams, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos valstybės tarnautojams organizuojami seminarai ir mokymo kursai, kurių tematika – kultūros paveldo apsauga ginkluotų konfliktų ir kitų ekstremalių situacijų atvejais;

11.10. parengti tranzitinio, karinio ir pramoninio transporto su pavojingais krovniais vykimo, aplenkiant Objektų sąrašė esančius objektus, maršrutai.
